

Uchwała nr 12/2017
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 4 stycznia 2017 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Gminy Grębocice nr XXXVI/157/2016 z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie zabezpieczenia zwrotu środków z przyznanej dotacji przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie spółce Dolnośląski Projekt Rekultywacji sp. z o.o. we Wrocławiu w ramach Projektu pn.: „Dolnośląski Projekt Rekultywacji” w formie weksla własnego „in blanco”

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446 i 1579), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

uchwały Rady Gminy Grębocice nr XXXVI/157/2016 z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie zabezpieczenia zwrotu środków z przyznanej dotacji przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie spółce Dolnośląski Projekt Rekultywacji sp. z o.o. we Wrocławiu w ramach Projektu pn.: „Dolnośląski Projekt Rekultywacji” w formie weksla własnego „in blanco” — wobec istotnego naruszenia art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. i ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446 i 1579).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Gminy Grębocice nr XXXVI/157/2016 z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie zabezpieczenia zwrotu środków z przyznanej dotacji przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie spółce Dolnośląski Projekt Rekultywacji sp. z o.o. we Wrocławiu w ramach Projektu pn.: „Dolnośląski Projekt Rekultywacji” w formie weksla własnego „in blanco” wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 5 grudnia 2016 roku.

Badając przedmiotową uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu stwierdziło, co następuje:

Jako podstawę prawną badanej uchwały wskazano m.in. art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. i ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446 i 1579), tymczasem treść uchwały nie odpowiada dyspozycji tego przepisu.

Treść przedmiotowej uchwały stanowi wyrażona w § 1 ust. 1 przez Radę Gminy Grębocice zgoda na wystawienie przez Gminę Grębocice weksla własnego „in blanco” opatrzonego klauzulą „bez protestu” wraz z deklaracją wekslową na zabezpieczenie zwrotu dotacji udzielonej przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie spółce Dolnośląski Projekt Rekultywacji sp. z o.o. we Wrocławiu na realizację Projektu pn.: „Dolnośląski Projekt Rekultywacji”. Jednocześnie w § 1 ust. 2 uchwały postanowiono, że weksel będzie zabezpieczał kwotę dotacji, w wysokości wynikającej z udziału dotacji w koszcie kwalifikowanym zakresu rzeczowego wymienionego Projektu realizowanego na terenie Gminy, wraz z innymi należnościami wynikającymi z umowy dotacji.

Kolegium zwraca uwagę, że kwestie rozdziału kompetencji do zaciągania tego rodzaju zobowiązań finansowych pomiędzy organem stanowiącym a wykonawczym gminy regulują przepisy ustawy o samorządzie gminnym. Z postanowień art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. i ustawy ustrojowej wynika, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy jedynie ustalenie maksymalnej wysokości pożyczek i po-

ręczeń udzielanych przez wójta w roku budżetowym. Oznacza to, że decyzja w sprawie udzielenia poręczenia należy do kompetencji organu wykonawczego gminy (wójta, burmistrza, prezydenta) w granicach łącznej kwoty określonej przez organ stanowiący gminy na podstawie przepisów art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. i ustawy o samorządzie gminnym. Udzielane, w granicach tak ustalonej kwoty, przez organ wykonawczy gminy poręczenia mogą mieć charakter zarówno długo- jak i krótkoterminowy. W zależności od ich charakteru udzielenie poręczenia będzie wymagało uprzedniego wprowadzenia stosownych zmian w budżecie gminy oraz wieloletniej prognozie finansowej, z uwzględnieniem przepisów art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.).

W świetle poczynionych wyżej ustaleń należy stwierdzić, że ani przepis art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. i ustawy o samorządzie gminnym, ani żaden inny przepis prawa nie daje organowi stanowiącemu gminy uprawnień do podejmowania uchwał w sprawie wyrażenia zgody na zabezpieczenie prawidłowego wykonania umowy w formie weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową. Kompetencja organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w sprawie poręczeń obejmuje wyłącznie prawo do określenia maksymalnej wysokości pożyczek i poręczeń udzielanych przez zarząd w roku budżetowym, a nie do podejmowania uchwał w konkretnych sprawach (wyrok NSA z dnia 22 września 2005 r., II GSK 168/05, Lex nr 165807).

Jednocześnie Kolegium zauważa, że podstawę do udzielenia przez samorząd terytorialny zabezpieczeń prawidłowego wykonania zobowiązań stanowi art. 94 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z językową wykładnią przepisu art. 94 ust. 1 „poręczenie” należy rozumieć znacznie szerzej niż wynika to z przepisów kodeksu cywilnego. Obejmuje ono, oprócz instytucji określonej w przepisach kodeksu cywilnego (art. 876–887), także poręczenie wekslowe, poręczenie czekowe oraz umowne gwarancje, mające za przedmiot zapłatę lub prawidłowe wykonanie zobowiązania umownego. Na podstawie art. 94 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych jednostki samorządu terytorialnego mogą udzielać poręczeń i gwarancji z uwzględnieniem przepisów tej ustawy. Łączna kwota poręczeń i gwarancji określana jest w uchwale budżetowej. Poręczenia i gwarancje, o których mowa, są terminowe i udzielane do określonej kwoty.

Uwzględniając powyższe, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Gminy Grębocice przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia.

Zastępca Przewodniczącego Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Marek Głód